

BORSSZEM JANKÓ

SZERKESZTI: *Molnár Jenő*

BUDAPEST, 1931 MÁJUS 1 * HATVANNEGYEDIK ÉVFOLYAM

● 9 ●
3175. SZÁM

COTY puder, parfóm, ruzs felülmulhatatlan

BESZÉLGETÉS KÉT MINISZTERREL:

Wekerle Sándor

leleplez egy „titkos társaságot“

Gömbös Gyula

a Borsszem Jankó prezumpatív
szerkesztője

Bethlen óbester első riportja

Reb Menáchem és Jánossy Gábor

Az üzleti válság humora

**Lázár Ödön tragédiája
a Nemzeti Színházban**

Ára 3 Ké

DAJMA

MOLNÁR JENŐ STRÓFÁI

Életbiztosítás

Mivel a testünk oly törékeny
S az élet oly bizonytalan,
A múlt napokban eltökéltem,
Hogy biztosítatom magam.

A biztosító szólt: „Helyeslem.
Szándéka szép, ez nem vitás.
Az élet sok veszélye ellen
Legjobb szer a biztosítás.”

S én mondtam: „Nos, közölje kérem,
Hogy szólnak a pontozatok...
Bevallom, én ezen a téren
Egészen járatlan vagyok.”

„Oh, semmi, — mondta kis mosollyal
A biztosító szak-zseni —
Csak egy írást... tüstént... azonnal...
Tessék!... Ezt kell kitölteni.”

És udvariasan elém tett
Egy óriás kérdőlapot.
Majd szólt: „Remélem, ön megértett,
És erre mind választ kapok.”

Csak néztem, néztem... Csupa kérdés:
„Szokott repülni?” — „Iszik-e?”
„Bífsztekben szereti a vért?” — és
Van-e motorbiciklijé?”

„Van Budapesten boltja vagy mi?”
(Mert ez veszéllyel van teli.)
„A gázt nem szokta nyitvahagyni?”
„Az antennáját földeli?”

„Sűrűn vizitel az anyósa?”
„Szereti a „Szimfóniá”-át?”
„Balog Konstantin nem adósa?”
„Olvassa a csódkrónikát?”

... Egy kérdést vettem végül észre,
Aminek nem volt teteje.
Aszongya: „Kalapácsütésre
Hogy reagál az ön feje?”

Tavasszal...

Tavasszal nyílnak a virágok,
A zöldfejű, keccses rügyek
S a szörnyűséges bűnügyek.

Tavasszal melegebb az ájer,
Tehát ilyenkor kell a kokszt,
Amit kályhádba rakni fogsz.

Tavasszal dül az influenza...
A spanyol, ez a kis hamis,
Kitör bizony Madridban is.

Tavasszal könnyebb a ruhád is.
Nem nyomja válladat kabát,
A zálogház vállalja át.

Tavasszal csipog a verébhád,
Akár a t. Ház tagjai
S a Népszövetség nagyjai.

Tavasszal boldog a szerelmes...
Ligetben várja őt a pad
S a friss festékre rátapad.

Tavasszal frissebbek a színek...
Lobog a nap a hegyfokon
S a rúzs a női arcokon.

Tavasszal sok-sok pesti dáma
Szabadba vágyik, tudjuk ezt,
És füvel-fával ott kikezd.

Tavasszal visszajön a gólya,
Hogy elmesélje itt neked
Az újabb gólya-viceket.

Tavasszal zengenek a költők
Szívük nagy fájdalmairul,
Vagyis: a fűzfa kivirul.

Tavasszal teli van a város
Akácillattal, ez való,
És inzolvenciával, ó.

Kohn Mór és Greta Garbo

Kezves Borsszem Jankó!

Kohn Mór a házassága tizedik évfordulóját ünnepli. Vacsora közben azt mondja neki egyik jóbarátja:

— Mondd, kérlek, nem figyelted meg, hogy a kedves feleséged csukott szájjal a megtévesztésig hasonlít Greta Garbora?

— Lehet, — feleli Kohn — de én még eddig nem láttam csukott szájjal.

Protzék zsúrján felváltva magyarul és németül társalognak. Egyik hölgy finom „Khedivét” füstölve, egy páros autókírándulás izgalmairól beszél:

— Es ging eine Stunde glänzend und rasend. Da kam aber plötzlich die gefährliche Kurve...

— Aber, — szól közbe feddően Protzné önagysága — Sie hätten wirklich „Chonte” sagen können.

Wekerle Sándor, a Fenyő-társaság tagja, elmondja, hogyan alakult meg ez a „titkos társaság“

Gáspár
rajza

Abban a kivételesen szép, gondolatokban gazdag és formára is előkelő ünnepi beszédben, amelyet Kenéz Béla professzor Bethlen István gróf miniszterelnökségének tizedik évfordulóján a kormánypart lakomáján mondott, a többi közt utalás történt Tisza Kálmánnak ugyancsak tartós uralmára is. A szónok összehasonlította a két korszakot: Tisza Kálmán 1875-ben kezdődött másfél évtizedes rendszerét Bethlen István 1921-ben kezdődött (Isten tudja, mikor végződő) uralmával. Néhány nap mulva a parlament folyosóján egy fiatalabb újságíró fölvetette a kérdést: vajjon Tisza Kálmánt is olyan melegen ünnepezték hívei, mikor betöltötte miniszterelnöksége tizedik évét? Hirtelenében nem akadt senki, aki erre a negyvenhat esztendő eseményre vissza tudott volna

emlékezni. Talán csak Berzeviczy Albert, Lukács László, Wlassics Gyula és — természetesen — a patriarcha Apponyi Albert adhatnának megbízható felvilágosítást. De sem ezek a kiválóságok, sem más öreg urak nem voltak „kéznél”. Gondoltam: talán Wekerle Sándor... Igaz, hogy abban az időben alig lehetett hat-hét esztendő, de tudom, hogy édesapjától, a halhatatlan emlékü nagy államférfitől sok mindent hallott odahaza, családi körben.

A pénzügyminiszter a költségvetési vita első napjának izgalmai között is tökéletes nyugalommal, úgyszólván idegmentesen hallgatta meg a kérdést és az ő kedves, közvetlen modorában mondta:

— Nagyon jól emlékszem a dologra, anélkül, hogy az egykorú lapokban utánanéznék. Tisza Kálmán rezsimjének tíz évét a szabadelvű párt nagyon melegen ünnepelte meg. Ott voltak a vezető állásban lévő minisztériális emberek is, köztük atyám, aki akkor miniszteri tanácsos volt. Kálnoki Bedő Albert miniszteri tanácsos, a földművelésügyi minisztérium erdészeti osztályának vezetője ült mellette. Sokáig tartott az ováció és a résztvevők bizony megéheztek. Mikor késő este a szép ünnep emlékével eltávoztak, atyám és több barátja az Országos Kaszinóba siettek vacsorázni. Ezen az estén alakult meg a Fenyő-társaság.

— Fenyő-társaság? — kérdeztem tudatlanul. — Miféle „titkos társaság” ez, kegyelmes uram?

— Baráti kör. Azért nevezték el „Fenyő”-nek, mert Bedő Albert, mint legfőbb állami erdész, a fenyveseknek lelkes gondozója volt. A társaság ma is megvan, idők során kiegészítette magát, és így lettem én is a tagja. Ennél demokratább kört nem ismerek. Rangjelzés nincsen, mindenki egyformán „fenyőfa”. Ez a kellemes baráti társaság egy mulasztásnak köszönheti tényleg a megszületését, annak, hogy Tisza Kálmán jubileuma banketmentes volt. Atyám később is gyakran beszélt erről az esetről.

— Hol szoktak találkozni a „fenyőfák?”

— Minden hónap utolsó keddjén az Országos Kaszinóban. Mióta miniszter

vagyok, úgy osztom be az időmet, hogy ilyenkor este, ha csak egy órácskára is, a Fenyő-társaságban lehessenek. Olyan jól esik egy kicsit gondtalanul átengedni magunkat régi kedves emlékeknek. Van köztünk egy-két kitűnő adomázó is. Az egyiket különösen ajánlom a figyelmedbe. Gaál Endre a neve (nem tévesztendő össze a képviselő Gaál Endrével), a bírói pályán van. Csak úgy dül belőle az anekdota. A Borsszem Jankónak akár két számát egymaga teleírná. Biztosan hallottál róla.

— Róla igen, — mondom — de őt magát még nem hallottam.

A Borsszem Jankóról lévén szó, a kegyelmes úr aziránt érdeklődik, hogy mi van ezekkel a fiatal magyar rajzolókkal.

— Ahogy nézegetem a Borsszem Jankó régebbi számait (egész halmozott találatom belőlük atyám iratai közt), nem győzöm élvezni a mult századvégi rajzokat. De még a mi századunk első évtizedeiben is kitűnő művészeink voltak. Mi az oka annak, hogy most nem lát az ember ilyesmit?

(Mondjam-e azt, hogy a közönség, főleg a középosztály, a magyarság legműveltebb rétege, milyen koldusszegény? ... Pénzügyminiszternek nem kell ezt magyarázni.)

— Két főoka van, — felelem. — Az egyik az, hogy — alig egy-két kivétellel — külföldre mentek a legkiválóbb rajzolóművészeink. A másik az, hogy a politika nem érdekli, nem köti le annyira az embereket, mint régebben. Valljuk be: nincs is benne annyi változatosság ...

— Pedig soha olyan nagy szükség nem volt egészséges közhangulatra, mint most — mondja Wekerle. — Máskor is voltak válságos, súlyos idők, de egyről nem szabad lemondani: a reményről. Ehhez pedig a lélek derüje kell. Aki mosolyogni tud, nincs elveszve.

(Közbevetőleg szerettem volna egy merész ötletet megpendíteni: engedje el a pénzügyminiszter az adóhátralékokat. De felelőn meg gondoltam a dolgot, mert mi lenne akkor avval a sok-sok emberrel és intézménnyel, akik és amelyek az adókból élnek.)

Mosolyogva nyujt kezét Wekerle Sándor, a Fenyő-társaság tagja. Ahogy előttem áll: valóban fenyőfa.

Ha jól meggondolom: nem is olyan rossz fenyőnek lenni. A magam részéről például szívesen lennék fenyőfa minden hónap elsején, amikor egy tucat fizetési esedékességem van. És ha fenyő lennék, meg ti is azok lennétek, nyájas olvasók, legalább kiderülne végre, hogy erdőben vagyunk-e, mint ahogy ezt általában mondják.

MOLNÁR JENŐ

Ezzel szemben áll...

Ki ne emlékeznék arra a „Höfer-jelentésre”, amely 1914 végén a következő szállóigével gazdagította a háborús nyelvkinccset: „Ezzel szemben áll Belgrád bevétele”.

... Az Andrássy úton egy színész sétál az íróbarátjával. A nőket szemlélik. Minden másodikon új fekete kosztüm feszül. Megszólal a színész:

— És még azt mondják, hogy nyomor van Pesten! Tessék, a nők majdnem mind új ruhában járnak.

— Ezzel szemben áll a férjek bevétele, — jegyzi meg halkán az író.

Az OTI körül

Ernszt Sándor népjóléti miniszter törvényjavaslattal szánja a deficitben szenvedő Országos Társadalombiztosítót. Ha egy másik javaslattal az OTI tagdíjfizetőit is szánja a miniszter, akkor minden rendben lesz.

— Nahát, hogy az én férjem milyen egy könnyelmű fráter. Sokszor olyankor csinál, hogy fejbe kellene verni.

— Fejbe verni? — szól tünődve Kardosné. — Nem rossz tipp. Milyen öszszegű életbiztosítása van?

Jánossy Gábor műzsája

Celldömölk zamatos beszédű követe a t. Házban riasztó képet festett a női divat jövőjéről. Azzal rémítette idősebb képviselőtársait, hogy maholnap fügefalevél lesz az egyetlen női ruhadarab. (Na és ősszel, levelek hullása idején?...) Mindenkit érdekelt, vajjon ki volt a temperamentumos Gábor bátyánk modellje. Éjjeli munkatársunk buzgó nyomozása kiderítette az illető démon kilétét. Itt mutatjuk be a sötétlelkű, sötét testű divathölgyet. Már rég lesült volna arcáról a bőr, ha nem kvarcoltatta volna magát ilyen feketére. Ettől a csábos nőtől látja olyan sötéten Gábor bátyánk az erkölcsöt. (Az eredeti példányt nem engedti át Celldömölk követeinek — a Borsszem Jankó.)

Pótlás a Bethlen-ünneplők listájához

Igazi nagyságok, imponáló egyéniségek csak a sivatagban szülehetnek. Mikor Excellenciád vette át a kormányt, Magyarország egy sivatag volt. Lelkesen bögéltél Excellenciád felé

AZ OROSZLÁN

Ha nem játszaná tíz év óta a keresztény gazdasági párt az én szerepemet, magam szeretnék elefánt lenni Excellenciád oldalán. Éljen a tízéves orrmányrendszer!

AZ ELEFÁNT

Bármennyire imádom, mégsem szeretnék az Excellenciád egységes eszkimói közé kerülni.

A FÓKA

Képzelteti Excellenciád, micsoda kék lehet ilyen hosszú torokkal, mint az anyém, a rendszer örök életére inni.

A ZSIRÁF

Sikerének titkát abban látom, hogy eltanulta tőlem, hogyan kell mindig talpra ugrani.

A MACSKA

Excellenciád nemcsak a sasokat hódította meg, hanem az Adlereket is. A képzelet sebesszárnnyú sas, elfárad mégis, mire — az Excellenciád miniszterelnökségének a végére ér.

A SAS

Ha az egységespárti képviselők nem főztek volna le hűség dolgában, azt mondanám most, hogy kutyahűséggel üdvözölöm Excellenciádat.

A KUTYA

Bámulom Excellenciádban a kitartó úszót, aki minden áramlatban és minden áramlat ellenére felszínen tudja tartani magát.

A CÁPA

Boldogan üdvözölöm Excellenciádat, anélkül, hogy az általam régen megkomponált dal eléneklését ezúttal sürgetni kívánám.

A HATTYU

MADRIDI ANZIKSZ

Európa legmagasabban fekvő városának tartották az utóbbi időkhöz, lévén 650 méternyire a tenger színe felett. A pezéta ezzel szemben mélyen lent van a dollár árfolyama alatt. Madrid fekvésével a legtúlzóbb monarchisták se mernek dicsekedni, mivel ma már nem fekszik. Megunta a fekvést és felkelt. Felkelés után azonnal kikiáltotta a köztársaságot. Hiába óvta Alfonz a köztársaság híveit, hogy jó, jó, ha mindenáron ez a mániájuk, legyen, de nem muszáj a dolgot mindjárt kikiabálni. Ők azért is kikiáltották.

Madrid a földrajzkönyvek szerint Uj-Castiliában van. De mostanában ez az állítás is megdőlt, mert Madrid legújában Alfonz király gyomrában van.

A város műkincsekben igen gazdag és tele van történelmi nevezetességű régi épületekkel. Ezekben még ma is fellelhetők a mór stílus maradványai. Olyannyira, hogy például legújabb vívmánya: a köz-

társaság is egy ilyen maradvány. Az ilyen zsidó dolog, mint ez a köztársaság, teljesen rávall a Mórok stílusára.

Lakosai jobbára hidalgók, akiknek foglalkozása túlnyomórésztben a hidalgás. De ezt igen szorgalmasan űzik. Ennél nagyobb szorgalommal csak a királyt szokták űzni.

A város erkölcsi meglehetősen lazák, ami nem is csoda, ha figyelembe vesszük, hogy mennyi itt a Don Juan.

Festői közül egykor divatban volt a Goya, de ma már itt is nagy az egyke-kultusz.

Főbb ipari terméke a spanyolviasz. Jelentős exportcikke a cseléd. Még a pesti Lipótváros hölgyei is innen hozatják a donnáikat.

Rövizni a madriadiak is szeretnek. Azaz csak szeretnének. De mostanában ez kissé bajos, mert hiányzik a König.

PAR DON FRANCO HESZ

AMI A PESTI RÁDIÓMŰSORBÓL KIMARADT ÜNNEPI MŰSOR BETHLEN JUBILEUMÁRA

Kedd, április 14.

Budapest 550 m. bis hundert

8.15. A parlamenti ellenzék házi-kvartettjének mészhangversenye.

9.20. Hálaadó ima az Egységspártban.

10.15. Sitzfleisch Bendegúz előadása: „Bársonyszékely motívumok a magyar politikában.”

11.35. Gramofónhangverseny. 1. Ay, ay, ay. (Éneklő: Rothenstein Mór.) 2. Frag nicht, warum ich bleibe... (A „Vége a dalnak” című hangosfilmből, éneklő B. István.) 3. Csajkovszky: Távozás a bársonyszékből. (Ábránd.) 4. Vannak büszke, dacos ajkak... (Éneklő: Gaál Gaszton.) 5. Részlet a „Parasztbecsület”-ből. (Eljátssza a kiscigazzenekar.)

4.00. Gasztonok tanácsadója. (Bethlen István előadása.)

5.10. Rádió Szabad Egyetem. 1. A hosszú élet titka. (Egységes István rádiószabad-egyetemi tanár előadása.) 2. Az ülóbútoripar szerepe a gubernementális politikában. (Bársony-Székely Ottmár felolvasása.) 3. Az aranyér és annak gyógymódjai. (Bikkbakkfalvhy Alajos dr. rád. egyet. magántanár szakelőadása.)

6.25. Inke Ince novellái: 1. És István marad... 2. Sóhaj.

7.30. Operettelőadás a Studióból: Fejbőlöntő János vitéz. (Egységes daljáték több bólintásban.)

Utána: Időjelzés, választási hírek.

10.00. Sokorópátkai Szabó Juy László jazz-zenekarának hangversenye a Parlament-szállóból.

GÖMBÖS GYULA ÉS A BORSSZEM JANKÓ

„Van szatirám és tudok rajzolni“

— mondja a miniszter

A költségvetés általános vitájának első (és majdnem minyárt utolsó) napján, április 23-án, a t. Ház folyosóján négyöt képviselő és ugyanannyi újságíró vette körül Gombos Gyula honvédelmi minisztert. Szilágyi Lajos valami katonai szakkérdést tett szóvá, Konkoly-Thege Kálmán az Oroszországban rekedt magyar hadifoglyok hazaszállításáról beszélt, Pakots József harmadik témát vetett föl, mikor odaléptem a csoporthoz. A „Pesti Napló“ parlamenti krónikása, „A t. Folyosó“ című rovatában így számolt be a most megindult diskurzusról:

*

Egy humoros hetilap szerkesztője megkérdezte a honvédelmi minisztert: nem volna-e hajlandó számára cikket írni.

— Most nem, — felelte Gombos — de talán majd ha nem leszek miniszter. Kétségtelen, hogy van bennem hajlam a szatírára, de ez leginkább rajzban érvényesül.

Valaki megjegyezte:

— Nem is tudtam, hogy rajzolsz, kegyelmes uram.

— Minden katona tud rajzolni, — felelt Gombos — én talán valamivel jobban, mint az átlag. Különbösen is az a meggyőződésem, hogy az olyan logikai gondolatmenet, amit nem lehet rajzban ábrázolni, teljesen elhibázott és semmit sem ér.

A miniszter ezzel a kijelentéssel búcsúzott a csoporttól:

— Most legalább azzal a nyugodt tudattal távozom, hogyha a tárcámról lemondok, már van számomra egy állás fentartva.

— Még pedig prima fizetéssel, — hangzott a válasz.

*

Kitünő kollégám bizonyára nem veszi rossz néven, ha néhány adattal kiegészítem érdekes folyosói beszámolóját.

Tudni kell, hogy Gombos Gyulának erős érzéke van az irodalom és a művészet iránt, hiszen — mint ezt magam lepleztem le a lapok hasábjain — kisdíák korában verseket, sőt népszínművet is írt Magyarország jelenlegi honvédelmi minisztere és legfiatalabb tábornoka. Akkori beszélgetésünk során elmondta Gombos azt is, mi akasztotta meg a Parnasszus ellen intézett snájdig ostromában. A bécsi „Die Muskete“ című humoros lapnak, mint fiatal tiszt, „Das Geständnis einer Gesunkenen“ címen verset küldött be Wiener-Neustadtból és erre a következő választ kapta: „Das ist das Geständnis einer Betrunkenen“. Ez kijózanítólag hatott rá. Letette a lantot és végkép megtartotta a kardot. Ezután már csak katonai szakcikkeket írt.

— Mikor leszek már a Borsszem Jankó főszerkesztője? — kérdezte tőlem mosolyogva a miniszter, mikor kéznyujtással a tereferelő társasághoz invitált.

— A „Kölnische Zeitung“ szerint már régen az excellenciád — feleltem (Aminek megértéséhez viszont azt kell tudni, hogy a nagytekintélyű Kölnische Zeitung 1930 január 5-én „Ungarns neuer Diktator und sein Doppelgänger“ címen egy fantasztikus cikkben azt írta, hogy a honvédelmi miniszter az összetévesztésig hasonlít hozzám és hogy engemet mindenféle protekciós kéréssel zaklatnak. Gombosnak pedig lépten-nyomon viceket mesélnek, kéziratokkal és rajzokkal ostromolják.)

— Hát annyi bizonyos, — mondta a miniszter — hogy van szatirám és tudok rajzolni. Nos, szerkesztő uram, ha nem leszek aktív miniszter, kapok-e helyet a Borsszem Jankónál?

A jókedvű kérdésre jókedvűen válaszoltam:

— Föltétlenül, még pedig prima fizetéssel.

— Akkor nyugodt vagyok — felelte Gömbös. — Az időpont persze még bizonytalan.

Arról beszélt azután, milyen abszolút gondossággal rajzolgotott fiatalabb korában. A rajzlapírt pontosan beosztotta és így sikerült elérnie, hogy a méretek mindig megfelelőek voltak. (Ezt a metódust persze nem ismerik a gyorskezü, művészi lendülettel alkotó rajzolók.) Majd a Borsszem Jankóban való sűrű szerepeltetéséről beszélt:

— Nagyon gyakran látom magamat a „Jankó”-ban.

— Ez az érdekes emberek sorsa — jegyeztem meg.

— Szó sincs róla... nem is haragszom érte! Ezt azután igazán el kell, hogy viselje az ember. Nekem külön érzékem van hozzá, megértéssel vagyok a dolog iránt.

Egy-két képviselő és kolléga megemlítette, hogy most, Bethlen István ezredessé való kinevezése után, újabb karikatúrákra lehet kilátása. Gömbös nem válaszolt, csak mosolygott. Én egy történelmi epizódot elevenítettem fel:

— Mikor I. Ferenc József Tisza István első kormányának bukása után Fejérváry Géza bárót nevezte ki miniszterelnökké, a Borsszem Jankó címlapján a „darabontfőnök” mint zupás őrmester volt megrajzolva, a miniszterei pedig mint szedett-vedett, toprongyos népfölkelők. Hallatlanul mulatságos volt a kép. Mikor aztán Fejérváry audiencián jelent meg a bécsi Burgban, a király azzal fogadta, hogy az íróasztalán heverő Borsszem Jankót meglöbögatta a vitéz generális előtt és hangos nevetéssel mondta: „Schön schaut Ihr aus!” Fejérváry kacagva mesélte el nekünk idehaza a dolgot.

Gömbös miniszter más témára fordította a szót:

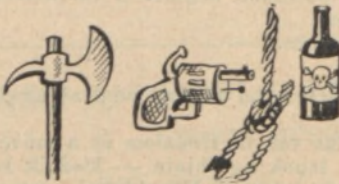
— Mit szólnak hozzá az urak, milyen liberális vagyok én... A zsidóvallású katonáknak külön kóser kosztot adatok.

— Kóser dolog — jegyezte meg Pakots.

... Eddig volt. Kóser volt.

MOLNÁR JENŐ

Néhány biztosító társaság —

odáig megy az előzékenységben, hogy a biztosított feleknek az üzlet megkötése után fenti ajándékokkal kedveskedik, hogy már erre se legyen gondjuk.

Móriczka és a közmondás

A tanító a közmondásokról magyaráz az iskolában. Egyszerre csak odafordul Móriczához és így szól:

— Mi a véleményed erről a közmondásról: szólj igazat, betörök a fejed?

— Az, hogy ez egy blödség, — mondja Móriczka. — Mert ahhoz, hogy az embernek betörjék a fejét, nem kell okvetlenül igazat szólni. Elég ahhoz egy jó élet-biztosítás is,

Alapos kis félreértés

A fiatalember hevesen udvarolt Lili-kének, aki nem viszonzta érzelmeit. A fiút nem csüggesztette el a dolog, sőt még hevesebben ostromolta a leányt. Egy alkalommal így szólt Lilike:

— Ne erőlködjön, kérem. Megnyugtathatom, hogy nálam minden fáradsága meddő marad.

— Igazán? — tört ki örömmel a fiú.

— Akkor az utolsó aggályom is elszlott.

Ifj. Csákány Károly, Markó

Nagyon szorítja a Bata-cipő? Akkor húzza arra a kaptafára, amely-nél meg kellett volna maradnia.

Cipészegyesület

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság 1931. évi rendes közgyűlése az 1930. évi nyereséget 202.150.31 pengőben, az osztalékot pedig 15 pengőben alapította meg.

A Magyar-Cseh Iparbank Rt. múlt évi mérlege 223.698 pengő tiszta nyereséggel zárult. Az osztalék részvényenként 0.60 pengő.

Spanyol emigránsok Párisban

vagy: akik annyira sajnáltatják magukat Európa szegény polgári társadalmával.

BORSSZEM JANKÓ A SZÍNHÁZBAN

Spanyol forradalom a Magyar Színházban

Egy eddig ismeretlen spanyol forradalmár, Gregorio Sierra-Martinez, betört a magyar színpadra és kikiáltotta az — irodalmi köztársaságot. Még a mi vas-kalapos royal(orfeum)istáink is meghódoltak a szellemének. Ott „Túl a rácson” mégis csak másképp éreznek, gondolkoznak, de főleg írnak, mint itt „túl a rácson”, a sablonvigjátékírók villáinak kerítése mögött. A Góth-pár a spanyol-mór stílusban is remekelt. A kis Turai Ida felett nyomtalanul tűnt el az a 18 esztendő, amely az első és második felvonás közt múlik el. Ki is hinné el

neki? Egy nagytehetségű színinövendékből, Márkus Margitból előreláthatólag — Emma lesz.

Két ellenforradalmár spanyol, névleg Quintero Serafin és Joaquim Alvarez szintén jelentkezett a Magyar Színházban. Alighanem a bukott monarchia nevében. De nyomába se léptek forradalmár honfitársuknak. „Amit az aszszonyok akarnak” Andaluziában, azt nálunk már rég megvalósították a százszor elmésebb magyar szerzők. De legalább láthattunk egy tökéletes vidéki plébánost Góth Sándortól és egy újabb klasszikus figurát Z. Molnár Lászlótól. Hála Istennek, nem kell, hogy Madridba menjünk egy kis spanyolért. Megkapjuk itt is.

„A FALUSI KISLÁNY PESTEN”

I. felvonás. *Hevesi* Sándor egy tavaszi délután fölkeresi a *Marton*-féle színházi ügynökséget, ahol az exportoperettek jövődelmezősége iránt érdeklődik. Dr. *Marton* Sándor távollétében *Adél* kisaszszony elébe teszi a statisztikát, amely szerint *Kálmán* Imre

kétszer annyit keres, mint *Molnár* Ferenc, *Ábrahám* Pál pedig azon az úton van, hogy a milliomosok sorába lépjen. Ezek a száraz adatok döntően inspirálják a kitünő drámaíró és még kitünőbb dramaturgot. Hazarohan és két *Shakespeare*-tragédia szcenikai munkája közt papírra vet egy operett-vázlatot. Másnap délelőtt a *Nemzeti* Színházba megy és lázasan rendezi *Shakespeare*-t. A próba ötperces szüneteiben még lázasabban írja az operettet. Délután két új magyar színmű átdolgozása közt vad ihlettel folytatja az operettet, miközben egyrészt *Brammer* és *Grünwald* urakat, másrészt *Békeffi* Istvánt és *Harmath* Imrét gyilkos mosollyal lesajnálja. (*Függöny.*)

II. felvonás. *Lázár* Ödön egy nap csodálkozva látja, hogy a *Király* Színház igazgatói szobájába előtt egy titkos operettíró vaskos kéziratot szorongat a hóna alatt. A nappali félhomályból *Hevesi* Sándor alakja bontakozik ki. *Lázár* rosszat sejt, de hirtelen eszébe jut, hogy neki viszont egy ötfelvonásos saját szomorújátéka van, amelyet még fiatal újságíró korában írt és most már erős lélekkel bocsátja be szobájába az előkelő kollégát. Nem sokat teketóriáznak: *Lázár* kijelenti, hogy előadja *Hevesi* operettjét, ha *Hevesi* előadja a *Nemzetiben* az ő — szintén verses — és szintén tra-

gédiáját. Még csak a zene hiányzik. *Hevesi* nem tartja fontosnak, de a tapasztalt *Lázár* felkiált: *Ohne Musik* ka *Schritt!* Berendelik *Nádor* Mihályt, aki együltőhelyében három számot komponál. *Hevesi* előénekli, *Lázár* egy hangos tefilmel vesz fel és a gyorsan előhívott *Tihanyi* Vilmos főrendező segédletével buzgón davenol a sikerért. (*Függöny.*)

III. felvonás.

Honthy Hanna kijelenti, hogy neki mindegy: falusi kislány. *Pesten* vagy pesti démon vidéken — és fejest ugrik a szerepbe. Fogadást tesz, hogy a szerep helyett a logaritmust fogja elmondani és akkor is sikere lesz. Már majdnem megteszi, mikor *Hevesi* megfenyegeti, hogy vigyázzon, nem fogja húsz év múlva naivának szerződteni a *Nemzeti*hez. Ez hat. *Hanna* olyan remekül énekli az „almáról” szóló dalt, hogy a publikum az almával együtt majdnem őt is bekapja. *Kertész* Dezső mint „rózsalány” azt se tudja, hogy a *Király* vagy a *Nemzeti* Színház tagja-e és még *Vaály* Ilonával is elhitheti, hogy huszonegy éves. *Vaály* a nézőtérről nézi, hogy öleli *Kertész* a *Hannát*, felrohan *Lázár*hoz és fájdalomdíjat követel. Most *Berky* Lili megkérdezi *Hevesitől*, mikor lépteti fel a *Nemzetiben*. *Hevesi* megnyugtatta, hogy a *Lázár* Ödön reváns-tragédiájában. Végül megjelennek a hivatásos operettlibrettisták és díszelnökküké választják *Hevesit*, a híres dramaturgemant. *Lázár* a másik *Hevesi*hez (*Simon* főpap) siet, alázatosan meggyón és megfogadja, hogy ezentúl csak a *Neigerbe* jár kóser librettókat fogyasztani.

Direktorok ha találkoznak

Lázár Ödönt, a *Király* Színház igazgatóját érte a szerencse, hogy bemutathatta jeles kollégájának, *Hevesi* Sándornak „Falusi kislány Pesten” című operettjét. A premier után hír szerint a következő táviratot intézte a pesti színházgatók szövetségéhez:

LÁZÁR VAGYOK A KOLLÉGÁK NEKÖMEJÁN.

Úriház dísz: A SZÉP KÖNYV
Szép könyv dísz:

AZ ÍZLESES, MŰVÉSZI KÖTÉS

Köttesse be könyveit

Müller György könyvkötészetében

Budapest V, Vadász ucca 30.

MINDENNEK A BORSSZEM JANKÓ AZ OKA

Irta: HALÁSZ IMRE

„Hogyan jutott eszébe, hogy író legyen, hogy színdarabot írjon?” — ezt a kérdést mostanában gyakran intézik hozzám az ismerőseim. (Abból az alkalmából, hogy a Belvárosi Színház április 30-án bemutatta „Meddig fogsz szeretni?” című első háromfelvonásos vígjátékot.)

Hát hogyan is lettem író?

Szavamra, nekem eszem ágában sem volt.

A baj, azt hiszem, ott kezdődött, hogy hetedik gimnazista koromban megnyertem „a gimnázium legjobb stilsztája” számára kitűzött hatvan koronás ösztöndíjat. (Ezenfelül egy másik száz koronás ösztöndíjat is kaptam. Mivel tandíjat sohasé fizettem, egész jó üzlet volt nekem iskolába járni.) Ez Nyiregyházán volt és osztályfőnököm, dr. Leffler Béla (jelenleg stockholmi követségünk sajtóattaséja) az irodalmi ösztöndíj átadásakor szóról szóra ezt mondta: „Bizonyosra veszem, hogy Halász Imre nevével a magyar irodalomban még találkozni fogunk.” Ennek a felbujtásnak sokáig hősiiesen ellentálltam: két teljes évig. Már úgy látszott, rendes ember lesz belőlem: beiratkoztam egyszerre a jogra és a Keleti Akadémiára, azzal az ambícióval, hogy öt év alatt — 22 éves koromra — megszerzem a jogi, államtudományi és közgazdasági doktorátust.

Ekkor avatkozott bele az életembe — a Borsszem Jankó. A Jankó ugyanis országos humoreszkipályázatot hirdetett és én a kitűzött pályadíjak hatása alatt megírtam egy humoreszket („Látogatásom a Háborúnál” volt a címe) — és beküldtem a pályázatra. Tíz nap múlva levelet kaptam Molnár Jenő főszerkesztő úrtól, melyben közli, hogy a zsűri „eredeti és bizarr ötletű, mindvégig erős írói kézzel vezetett” humoresz kemnek ítélte oda a kétszáz koronás pályadíjat. Aztán a kétszáz koronát is megkaptam. Nekem ez, tizennyolc éves diáknak, három-négy heti megélhetést jelentett.

Megszédültem ettől a kétszáz koronától! Ez még jobb üzlet, — állapítottam meg — mint gimnáziumba járni! Azt hittem, mindig így lesz: írok valamit 1—2 óra alatt és megélek belőle 3—4 hétig. Milyen nagyot tévedtem!

De nemcsak a hitvány anyagiak imponáltak. Volt még valami. A levélnek, amit Molnár Jenőtől kaptam, ez volt a megszólítása: „Igen tisztelt Uram!” Ez végleg megszédített. Engem, 18 éves kölyköt, igen tisztelt uramnak szólít a Borsszem Jankó főszerkesztője.

Összes tanulmányaimat sürgősen abbahagytam. Krokikat kezdtem írni a Jan-kóba és szegény jó Szenes Béla „Április”-ába. Aztán riportokat, novellát.

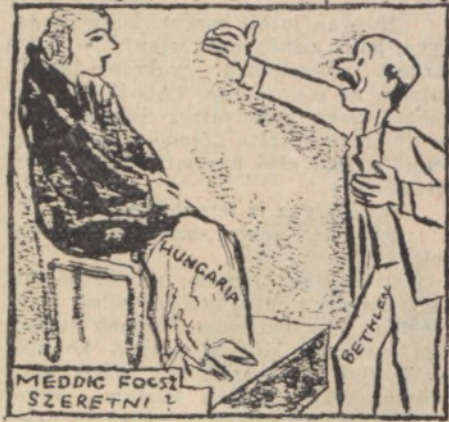
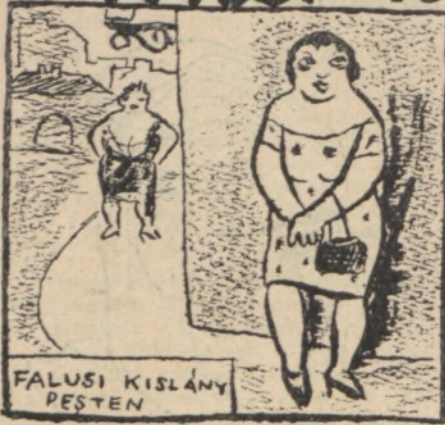
Most, hogy — tíz kabarédarab után — Heltai Jenő megható szeretettel és gyámoltó kézzel színpadra viszi első háromfelvonásosomat, nem mulaszthattam el, hogy rámutassak: Molnár Jenőnek és a Borsszem Jankónak van a legnagyobb része abban, hogy nem lett belőlem rendes ember, hanem — vígjátékíró. Mivel másképp nem tudok Molnár Jenőn bosszút állni, ezennel kijelentem:

Ha a „Meddig fogsz szeretni?”-nek sikere lesz, ezt nem neki köszönhetem, hanem annak, hogy 18 éves korom óta a magam erejéből sokat fejlődtem, tanultam.

Ha ellenben a darabom (leírni is alig merem) esetleg megbukik, mindennek ő az oka. Mért nem tanított meg jobban írni?

A hét műsora

Az üzleti válság humora

(Ez lesz a gyűjtőcíme azoknak a vicceknek, amelyeket a tönkremenő magyar kereskedelem akasztófahumora termelt ki. Hadd lássa a világ, hogy vigadva sír a magyar és viccelve megy csödbe a kereskedő.)

I.

- Meg tudod nekem mondani, mi a különbség solvens és insolvens közt?
- Na?
- Két hét.

II.

- Két nagykorúti kereskedő beszélget.
- Hogy megy az üzleted?
  - Bubifrizura.
  - Hogy érted ezt?

- Egészen elválták. És a tied?
- Sa-kesz-pe-á-re.
- Nem értem.
- Kimondottan rossz.

III.

- Hát neked hogy megy? — kérdezi a királyuceai Weisz a belvárosi Grüntől.
- Macska ül az ajtóban.
- Hát ez meg micsoda marhaság!
- Nem érted?... A kutya se jön be.

Bethlen óbester első raportja

Klebelsberg kultúrzipásörmeister: Ezredes úrnak alássan jelentem, együtt van a század... a század leghűbb kormánypártja.

Isten vele, Alfonz!

XIII. Alfonz, a lemondott spanyol király, a mult napokban a következő részvéttáviratokat kapta:

Miért nem tanult tőlünk Felséged? Hotelben nincs tizenhárom számú szoba. Hogyan gondolhatta egy egész királyságban? Felséged elpeheltelte magát azal a tizenhármassal.

SZÁLLODÁSOK VILÁGSZÖVETSÉGE

Királyi széke rendbehozatalára készséggel vállalkozik

KESERÜVIZFORRÁS R.-T.

Nem küldene Felséged a megmentett „dohányból” néhány zacskóra valót?

PESTI ALFONZOK

Ha a lázas menekülés közben otthon felejtette volna Felséged a gallérjait, szívesen szolgálunk pár tucattal. Számítalan spanyoltól be- és elismerve.

PÁRIZSI KOKOTTOK

A spanyolviaszt nem Felséged találta fel, de a viaszspanyolt igen.

MONARCHISTA LIGA

Néhány év múlva úgy megszokod a trónon kívüli állapotot, mintha mindig közönséges rendes polgári széked lett volna. Csak arra a néhány száz millióscikádra vigyázz, amiből naponként bevásárolhatod a számkivetés keserű kenyerét.

HOHENZOLLERN VILMOS (II.)

Ne csodálkozzék Felséged! Ledöntöttük mi a híres vastag kínai falat is, nemhogy azt a papírvékony spanyolfalat.

KÖZTÁRSASÁGI LIGA

EGYESÜLÉSI
ÉS GYÜLÖLKÖDÉSI JOG
csak
A HITLER-PÁRTBAN IGAZI

MAGA CSAK TUDJA SALAMON BÁCSI

...miért olyan ragadós manapság a panamá-zás?

Seiffensteiner Salamon bátyánk egy jól szelelő Britanikára gyujtott és a következő adomával felett:

A gazdag Pinkász fia beleszeretett a falu legkoldúsabb zsidójának a leányába. Az apa kétségbe volt esve, de mikor a fia öngyilkossággal fenyegetőzött, kénytelen volt megkérni a koldusleány kezét.

— Szó sincs róla, hogy odaadjam — utasította vissza a földhözragadt Éliás a nagyszerű partit. — Egy olyan ember, mint maga, Pinkász úr, folyton szeméretetné a lányomnak, hogy koldusgyerek.

— Megbolondult!? — kiáltott rá Pinkász. — Nekem, a tekintélyes és gazdag embernek, a hitközség elnökének kosarat ad?... Maga piszok snorrer!...

— Tudja mit, Pinkász úr... Egy föl-tétellel beleegyezek.

— És mi legyen az?

— Hogy maga eljön velem egy-két napig koldulni.

— Maga tényleg elvesztette a józan esztét!

— Idehallgasson... Ha maga is koldult már egy kicsit, legalább én is elmondhatom, hogy egy koldus fia vette el a lányomat.

A Pinkász fia könyörgött az apjának, hogy teljesítse ezt a kívánságot, különben stantepé a kútba veti magát. Az öreg belement és Éliással végigkoldult néhány falut. A harmadik napon Miscolcra értek. Itt azt mondta a koldus:

— Most szépen fogadunk egy kicsit és hazamegyünk a falunkba.

— Meg vagy te bolondulva? — csatant fel Pinkász, miközben az összekoldult pénzeket megcsörgette egy nagy tarka kendőben. — Mért mennék ko-

csin, mikor gyalogolva még egy szép summát koldulhatnánk össze?...

Hát az mért van, hogy Európa híres politikusai még mindig csak tanulmányozzák a válságot, pedig mindenki tisztában van vele?

Erre is megfelelek. Egyszer a Gansfussné bőgve panaszolja a csodarabbinak, hogy a férje visszavonhatatlanul el akar tőle válni.

— No és milyen okból? — kérdezi a rabbi.

— Azt mondta, nagyon csunya vagyok neki.

A rabbi előveszi a szentkönyveket, sokáig lapozgat bennük, aztán az asszonyra néz és végül így szól:

— Nű, mit akarsz?... A férjednek igaza van.

És ahhoz mit szól, Salamon bácsi, hogy a parlamentben folyton dicsérik a névtelen adófizetőket a hozott áldozatkért?

Erről eszembe jut a Smelke, aki szegény vidéki boltos volt és a fiát Budapestre adta hivatalnoknak. Nem tudta segíteni, hát elment a fiú, az Árpád, a Málcsi nénihez, egy vén kisasszonyhoz, akinek egy kis szatócsüzlete volt Pest környékén. Itt is, ott is segítségére volt és hízelkedett is neki, hát kapott hébe-hóba egy kis zsebpénzt. Egyszer az Árpád nagyon meg volt szorulva és feltűnően kezdte dicsérni a nénit, hogy milyen jó színben van és egyre fiatalabb és a többi, mire a nénije mosolyogva mondta:

— Ne mondj nekem annyi szépet, fiam, mert nincs annyi pénz nálam.

Ösz-posz: Ne mondjanak olyan sok szépet rólunk az egységspárti nagyurak, mert bizony annyi nincs is már minálunk.

Olcsóbban, mint bárhol
vehet a gyártónál,

Nedelko Sándornál

Budapest VII. Károly körút 15. sz.

90 éves cég

hátizsákot

minden méretben és formában,
továbbá **ponyvát, sátrat,**
zsákot és gazdasági köte-
leket stb.

DON JÁNOS CIKKE

A BORSSZEM JANKÓ SZÁMÁRA

AZ IZGALMAS MADRIDI NAPOKRÓL

(Copyright by Borsszem Jankó and General Smonces, London)

Gyanútlanul sétáltam a madridi korszón. A Donnakorzó-bár előtt monoklis hidalgók hidalogtak és Don Buchwald székein keresztbevetett lábú szenyórák, donnák és donneszek mutatták ki politikai érzelmeiket. A padokon don Padillát és don Eisemannt dudolták a szenyórák és én — mit tehet ilyenkor egy don János? — átengedtem magam a tavaszi hangulat varázsának. Ebben a pillanatban éreztem, hogy valakinek rálépek a lábára. A következő pillanatban dühös női szempár villant felém.

— Pardon, pardon, szenyóra! — hebegtem bocsánatkérően.

De a kis szenyóra végigmért és továbbment.

— Engedje meg, hogy bemutatkozzam,

— dongtam a fülebe don János-módon.

— Fölösleges, magát már ismerem, hitvány Alfonz, — sziszegte a nő.

— Mi, Alfonz? — mordult fel mögöttem egy hang. — Nesze! — azzal két nagy flemmet adva így kiáltott: — Elég volt az Alfonzokból!

Ebből tudtam meg, hogy kitört a forradalom. Később összetalálkoztam barátommal, don Kohnnal:

— Igaz, hogy megalakították a köztársaságot? — kérdeztem.

— Igaz, — legyintett don Kohn — elég helytelen.

— Miért?

— Mert jobb lett volna inkább egy részvénytársaságot alakítani. (h.)

Reb Menáchem Ciceszbeiszer lelkes üdvözlő távirata Jánossy Gábor képviselőhöz

Illusztris munkatársunk, Reb Menáchem Ciceszbeiszer, a következő emelkedett hangú táviratot intézte Jánossy Gábor orsz. képviselőhöz, lapunknak ugyancsak illusztris munkatársához:

Mélt. tisztelt
Kolléga Úr!

Bőszeke örömmel olvastam a Pester Lloyd-ba azt a nadj átkot, omivel o divathüldjeket sujtotta, mondván: oki francia solátát és olasz züldséget eszik, onnok olejan jomorkatarust kívánok, hodj edj tocat

orvos egész esztendün keresztül belőlük éljen. Éljen! Tiszta szívbül üdvözlök Önt, mint tehetséges tonítványt, oki magát o Mestert is túlszárnyalja és kívánok kolléga úrnak olejan népszerűséget, omit jelen telegram küldöje évtizedek óta élvez szép hozánkbon. Nem tudok edjuttal visszatartani edj átkot, omit azonban salját mogomnak kívánok. Minden péntek este szeretnék legalább edj olejan

divathüldjet, okinek megtapogathatnék o jomrát, hodj sakudjan francia-e oz o saláta, omit evett. Mert todja meg, hodj bár idősebb vadjok jó pár esztendővel, de azért nem felejtettem még el egészen o franciát.

Kollégiális nadjrabecsöléssel

Reb Menáchem Ciceszbeiszer

— Remélem, nem fogsz elválni. Tölem csak ásó-kapa választhat el.

— Nuná — kalapács!

KOTÁNYI	KITÜNŐ
VI, Teréz	PAPRIKA
körút 10	KÁVÉ
	TEA

Honatyák dala

Üres vitáknak vége már,
Kiszáradt minden gége már.
Nincs izgalom, kedvünk laza, —
Gyerünk haza, gyerünk haza!

Nincsen mibennünk semmi tűz
És Bethlen minket szerteűz.
Nos, Bethlennek van igaza, —
Gyerünk haza, gyerünk haza!

Mindenre mondtunk egy amen-t,
Nem volt még ilyen parlament,
Mely nálunk többet szavaza, —
Gyerünk haza, gyerünk haza!

Költség ha kellett: megadóék
S bár nem apadnak az adók.
Nől az adósság halmaza, —
Gyerünk haza, gyerünk haza!

Beszéltünk éppen eleget,
Átültünk néhány teleket.
Ún már bennünket a haza, —
Gyerünk haza, gyerünk haza!

Ha még tovább is ülni kell,
Attól bizony nem tűnik el
Közéletünk sok giz-gaza, —
Gyerünk haza, gyerünk haza!

S ha számonkéri majd a nép,
Hogy mit csináltunk voltaképp? ...
Ejh, úgyis mind ránk szavaz a ... —
Gyerünk haza, gyerünk haza! M. J.

Kecskemétről írják:

Kedves Borsszem Jankó!

Mikor Fischl Frigyes, Steinherz Rudolf gyilkosa belépett a vasúti kupéba, az utóbbi megkérdezte:

— Hogy van, Fischl?

— Köszönöm, jól, — felelte Fischl és lekopogta.

BETHLEN BÁRSONYSZÉKE MEGINGOTT

**De azért nem kell megijedni,
a helyzet változatlan**

Könnyen végzetessé válható incidens zavarta meg Bethlen István gróf tízéves miniszterelnökségének jubileumát. A miniszterelnök ugyanis, elfáradva a tíz éve tartó folytonos ülésben, jubileuma napján elhatározta, hogy pár percre felfüggeszti az ülést és feláll, hogy kissé kipihenje magát. Így is lett. Számolva a körülményrel, hogy a felszabadult ülőhelyet a körülötte settenkedő ellenzékiek közül bizonyára igen sokan szeretnék elfoglalni, bársonyszékét odatámasztotta az asztalhoz, jelezve, hogy az „foglalt”.

Ezenközben történt aztán, hogy a nagy lendülettel odatámasztott bársonyszék kissé megingott.

De mint már fent jeleztük, különösebb baj nem történt, mert Bethlen gyorsan visszaült a székbe, amely azóta megint szilárdan áll. Amint ezt ettől a derék, de régi bútortól az elmúlt tíz év alatt már megszoktuk.

TÁVIRAT

BETHLEN ISTVÁN

BUDAPEST

KOLLÉGA URNAK KÖNNYÜ, A
TIZ ÉVET MÁR ELÉRTE. DE MIT
SZÓLJAK Én?

ALCARA ZAMORA
MADRID

A Wiener Bank-Verein, Bécs, igazgatótanácsa megállapította az 1930. üzlet-év mérlegét, mely 2,943.559.33 schilling tiszta nyereséggel zárul. A május 7-i közgyűlés elé azt a javaslatot terjeszti, hogy részvényenként 1 schilling = 5 százalék osztalék fizettség.

AZ ERNST-MÚZEUM AUKCIÓI XLVI.

BUDAPEST VI, NAGYMEZŐ UCCA 8

KIÁLLÍTÁS:

Délelőtt 9-től
délután 5-ig

**KÉT GRÓFI
HAGYATÉKBÓL,**

valamint főúri és más magánbir-
tokból származó festmények, mű-
tárgyak, szőnyegek és bútorok

AUKCIÓ:

Naponként dél-
után fél 4-től

A NEMZETI SZÍNHÁZ NÉGER PORTÁSÁNAK ÚJABB STIKLIJE

HEVESI SÁNDOR IGAZGATÓ TANÁCSALANUL, ILLETVE
ELTANÁCSOLVA ÁLL AZ IZGÁGA NÉGER BASÁSKODÁSÁVAL SZEMBEN

(Saját tudósítónk újjából kiszopva.) Megemlékeztünk már arról a példátlan modorról, amellyel a Nemzeti Színház titokzatos néger portása bánik az érdemes és szóra sem érdemes színpadi szerzőkkel. Elsőnek Molnár Ferenc hívta fel egy állítólagos nyilatkozatában erre az állítólagos néger portásra a színházi közvélemény figyelmét. Molnár ebben az állítólagos nyilatkozatában állítólag azt mondta, hogy egyes amerikai hotelek mintájára, melyek néger portást szerződtek, hogy az messziről megismerhesse és kirúghassa a néger vendégeket, — a Nemzeti Színház is beszerzett egy ilyen portást. Ez a destruktív portás a Nemzeti Színháznál az, aki az állítólagos verziók szerint, kizárólag azért áll a kapuban, hogy csalhatatlan és biztos szimattal felismerje és kirúgja a színházhoz közeledő destruktív szerzőket. Fenti hírek szerint emiatt a portás miatt nem kerülhetett színre a Nemzetiben többek között Molnár Ferenc se.

Az izgága néger az utóbbi hónapokban szabadságon lehetett, mert egymásután kerültek színre az ország első színházában Békeffi László, Szép Ernő, Móricz Zsigmond és Lengyel Menyhért. Ugy látzik, a portás távollétét akarta felhasználni Hevesi Sándor is, mert lázas tempóban hozzáfogott „Falusi kislány Pesten” című operettje megírásához. A darab el is készült és Hevesi nyilván már éppen be akarta nyújtani azt a Nemzetihez, amikor egyszerre csak beütött a krach. A néger portás visszajött. Hogy mi történt pontosan, azt nem tudjuk, de tény, hogy Hevesi Sándor darabja a Király Színházban került színre. Szóval a túlbuzgó néger portás a saját igazgatóját se engedte be. Mint halljuk, Hevesi Sándor tanácsalanul, sőt eltanácsolva áll az esettel szemben. Értesülve a dologról, Mussolini is szörnyen aggódik a Nemzetinél levő darabjának sorsa miatt. Mit lehessen tudni! Hátha ő se lesz jó annak a négernek? (H. F.)

Filozófia a Dob uccában

— Hogy van az, Számikám... A tudósok mindig csak a gazdagokhoz járnak? Mért nem járnak a gazdagok a tudósokhoz?

— Hát hogy van? Magyarázd meg nekem, Dolfikám.

— Mert a tudósok nagyon jól tudják, nebbich, mi hiányzik nekik és ezért mennek a gazdagokhoz. A gazdagok is tudják, mi hiányzik nekik és ezért kerülnek a tudósokat.

Megjelent a „Magasfrekvenciás sugarak a gyógyászatban” című szakmunka Erdy László kitűnő feldolgozásában. Minden szakkérdésre bőséges felvilágosítást nyújt a 232 oldalas és 70 képpel ellátott értékes könyv, amely a szerzőnél kapható (VIII, Népszínház u. 53. I. 5.), ára 20 pengő.

Pillanat alatt puhítja

szakállát a víz-, szappan-, ecsetnélküli Morisson borotva krém. Kapható minden szaküzletben

— Miért nem akarták megcsinálni veled a biztosítóban azt az életbiztosítást?

— Egy Petőfi-vers miatt.

— Meg vagy bolondulva?

— Nem, de miközben az orvos vizsgált, unalmamban elkezdtem szavalni Petőfitől a „Helység kalapácsá”-t.

Katonanóták Bethlen óbester tiszteletére

Ezredes úr fekete szubája...
Egységes párt húzódik alája,
Mentül jobban húzódik alája,
Annál jobban kilátzik a...
— Eins, zwei, drei, vier —
Góbé taktikája.

*

Házunk előtt mennek el a honatyák,
Vezérükkel ők vigyázzák a hazát.
Bethlen István kommandíroz: egy, kettő...
Nem a világ az a tíz-hús esztendő —
(Amíg miniszterelnök lesz.)

*

Zsindelyezik a parlament tetejét,
Mind elviszik az ellenzék elejét.
Marad tán bent kettő-három nyomorult,
De a zabszem azokba is beszorult.

*

Megy a gőzös, megy a gőzös Kanizsára,
Kanizsáról Bethlen István birtokára.
Elöl ül a Bethlen Pista,
Ki a hazát már tíz éve igazítja.

*

Vékony szála van a Bethlen bajszának,
Ellentáll az mégis minden hajszának.
Nem tudják, hogy miben van az ereje...
Jobb pártjáról a bal pártjára,
Bal pártjáról a jobb pártjára
Sej-haj, kopaszodik a feje.

==

Önagysága pöstyéni kúrája

— Hallottad? Palántainé az idén Pös-
tyénbe megy.
— Ugyan! És miért?
— Olyan sűrűn szakít a barátjaival,
hogy már kúrára van szüksége.
— Kúrára?
— Hát persze! Akinek ilyenek szag-
gatásai vannak!...

HYPEROL szájvíz
tabletta

ideális száj- és toroköblögető

WEISZ MARISKA

V, LIPÓT KÖRÚT 22

Függönyök feláron

Selyemfényű szőnyegfonal
12 fillér

Magyar nevet mindenkinek!

A lelkes és népszerű Lengyel Zoltán hatalmas egyesületbe tömörítette a név-magyarosítás híveit. Reméljük, a mozgalom magával ragadja azokat a közszereplő férfiakat is, akiknek idegenhangzású nevük van. Hogy ne törjék sokat a fejüket, szívesen szolgálunk jó magyar nevekkal. Ime, egy kis minta:

Régi név

Új név

Wolff Károly
Ernszt Károly
Peyer Sándor
Haller István
Propper Sándor
Reischl Richárd
Peidl Gyula
Bud János
Walko Lajos
Rothenstein Mór
Weiss Fülöp
Milos György
Mayer János
Billér Irén
Fedák Sári
Schöpflin Aladár
Pekár Gyula
Goldberger Leó
Freystädtler Jenő
Feld Mátyás

Lipiczay Károly
Savanyú Sándor
Pattantyús Károly
Kiverbóczy István
Ropogó Sándor
Hévízy Richárd
Csendes Gyula
Buda János
Alkonyi Lajos
Vörösposztó Mór
Jószivű Fülöp
Mogorva György
Földnélküly János
Babay Irén
Legény Sári
Mester Aladár
Tolldy Gyula
Selyemffy Leó
Bájfyy Jenő
Ligeti Mátyás

==

ARANYKÖPÉSEK

A szerelmes férfi sokszor nemcsak a fejét, hanem a kalapját is az imádott nőnél felelti.

*

Minden akció reakciót szül és minden irodalmi akció — redakciót.

*

A siker titka nem mindig az ügyességünktől függ. Sokszor a mások ügyetlenségétől.

*

Senki sem tud oly gyorsan csomagolni, mint az asszony, ha összevesz az urával.

*

Aki arra vár, hogy becsületes lehessen, már régen nem az.

Karádi Emil

Waldmann Sándor

egészségügyi, fürdőszoba-, árnyék-
szék- és mosdóberendezések. Ólomárak,
víz-, gőz-, légszszeszterelvények. Pipere-
cikkek. Fayencemosdók, klozetcsészek,
bidetek és ülődeszkák, stb., stb.

Budapest VI, Vilmos császár út 61

Telefon: 102-74

Molnár Jenő tréfái

Humort írok...

Délután három óra. Túl vagyok az ebéden. A ház népe csöndesen emészt, egyesek lepihentek. Itt az alkalmas pillanatot. A telefonkészülék két csengője közé bórdarabkákat teszek, hogy ne riasszon fel a munkából, ha megszólal. A fejemet egy elmésen szerkesztett kötéssel látom el, amelynek a füleimre eső része vattával van bélelve, úgy, hogy az uccai lárma csak mint tompa, távoli moraj jut el hozzám. A szobalánynak meghagyom, hogy senkinek sem vagyok itthon, ne zavarjanak, dolgoznom kell.

Humort írok.

Ahhoz, hogy humort írjon az ember, két dologra van szükség. Ne olvassa el a délutáni lapokat, amelyekben rémes bűntények, öngyilkosságok, csődök és még kétségbeesettebb táviratok olvashatók a népek békés összeműködéséről. Másodszor ne gondoljon az ember arra, hogy mennyit kap Magyarországon egy humoros írásért. Akkor biztosan sikerül.

Kitűnően fegyvelmezt agyam kikapcsolja a két dolgot, elvonatkozatom magam az étlettől, a hangulat megrendelésre jelentkezik, könnyűnek és frissnek érzem magam... még egy pillanat és a jókedv forrása bő áradással bugyborékol elő...

Odakint csöngetnek. Egészen rövidet csönget valaki a lakásom ajtaján. Ugyan ki lehet? Senkisem mozdul. Hol lehet a szobalány?... Még egy csöngetés. Most már hosszabb és türelmetlenebb. Megnézem a naptári előjegyzést. Semmi sincs rajta. Tudtommal nem várok senkit. Ejnye, ki lehet? Végre ajtónyitást hallok. Halk beszélgetés, aztán benyit a szobalány. Ráförmedek:

— Nem megmondtam, hogy senkinek se vagyok itthon?

— Kérem szépen, — védekezik a leány — a klubból jöttek és azt mondja az ember, hogy okvetlen adjam át ezt az írást. Választ kérnek.

Megnézem az írást. Tagsági díjnyugta. Harminc pengő hátralék és tíz pengő a folyó hónapra.

— Mondja meg, hogy a hét végén jönjenek. Nekem sem fizet senki.

A szobaleány kimegy, hangos szóváltást hallok. Megvárom, amíg a klub pénzbeszedője távozik. Egy kicsit meg van bolygatva a humor irányában felajzott hangulatom. Sebj, — pár pillanat és ismét belelevalom magamat.

Elöttem a tiszta papír. Azaz már nem is egészen tiszta. Most látom, hogy mindenféle ákombákomokkal szántottam tele. Hm, ideges vagyok. Összeszorítom a fogamat, a tenyerembe vájom a körmeimet és megparancsolom magamnak: hallod-e, viselkedj rendesen, neked most humort kell írni... szedd össze magad, egy óra múlva jön a szédőgyerek a kéziratért.

Tiszta papírlapot teszek magam elé. Hm, miről is írjak? Politika?... Pfuj! Közgazdaság?... Isten ments! Színház?... Síralmas. Sport?... Ennek sohasem volt és sohasem lesz humora. Szerelem?... Nem rossz. Ebből mindig csurran-csöpöppen valami. Házasság?... Egy fokkal jobb. Anyós?... A legjobb, de a legsablósabb is. Maradjunk a házasságnál.

Ebben a pillanatban megszólal a telefon. A fene azt a két bórdarabot... lazán illeszthetem be, hogy ilyen éles hangot ad a csengő.

— Halló, mi tetszik?

— Legyen szíves kérem a szakácsnőt a telefonhoz hívni, — mondja egy női hang.

— Sajnálom, nem lehet. A feleségem alszik, én pedig nem rendelkezem a szakácsnővel.

Alapítási év 1910
Hazánk első bélyegháza

**BUDAPESTI
BÉLYEGTÁRSASÁG**

Kérje most megjelent
5. számú árjegyzékünket

Budapest
Kossuth Lajos u. 7.

NOSSUTH LAJOS U. 7.
- AUL 890-63 -

— Kérem, én nem akarom elcsábítani... Az unokanővére vagyok. Fontos üzennivalóm van.

— A mamája haldoklik, ugy-e?

— Jesszus!... Honnét tetszik tudni?

— Onnét, hogy minden rendes szakácsnőnek évenként legalább kétszer haldoklik a mamája.

— De mikor már meg is halt, kérem! — rikácsol az unokanővér.

— Vége! — sóhajtok fel. — Majd megmondom neki, — és lecsapom a kagylót.

Szeretném megkezdeni a humort a házasságról, de nincs bennem annyi lelki erő, hogy elhallgassam szakácsnőm előtt a szomorú hírt. Becsöngetem.

— Mari, az unokanővére azt telefonálta az előbb, hogy nagyon rosszul van az édesanyja.

— Jézusmária! — sikolt fel a szakácsnő.

— Na, nem kell mindjárt úgy megijedni, — próbálom vigasztalni. — Hány éves volt az édesanyja?

— Ötvenkettő, kérem. De mért tetszik mondani, hogy volt?

— Hát nem érte? Meghalt!

Jajgatásba tör ki. A következő pillanatban már ott terem a feleségem.

— Mit bög maga? — kiált rá. — A legmélyebb álmából veri fel az embert.

— Meghalt az anyja, — felelem helyette.

— Ugyan kérlek! — int le nőm. — Biztosan az a hazug unokanővére telefonált. — És most a szakácsnő felé fordul: — Már többször megmondtam magának, Mari, hogy neked ne haldokoltassa a mamáját, mert én már rég kinyomoz-

tam, hogy maga apátlan-anyátlan árva.

Mari egyszerre abbahagyja a jajveszéklést és száraz hangon mondja:

— Hát tehetek róla, kezit csókolom, hogy olyan buta unokanővérem van!

— Nem is unokanővére az a bestia, — ripakodik rá nőm — hanem a Kernyácskáné, aki magának tíz pengőt ígért rá a bérére, ha elmegy tőlem... Na, merje tagadni?

A szakácsnő meg se mukkan. Én úgy nézek a feleségemre, mint egy felmagasztosult hősré.

— Most pedig menjen ki, mert a nagyságos úrnak csöndre van szüksége.

Mari kioldalog, mint egy leforrázott kutya.

— Készen vagy már azzal a vacak humorral? — kérdezi most a feleségem.

— Egy árva sort se írtam, — mondom fancsali képpel.

— Nincs témád... nincs hangulatod... A régi nóta.

— Tévedsz, édesem... Témám már van, csak nyugalomra volna szükségem, hogy megírjam.

— Mondd el!

— A szakácsnő meg az unokahuga. Ez a címe.

Úgy néz rám az asszony, mint akit nem tart normálisnak.

— Ez humor nálad?... Na hallod! Mikor majd megpukkad az ember...

— Drágaságom, vedd tudomásul, hogy másoknak mindig mulatságos az, ami bosszantja az embert.

— Mondhatom, szép kis esztétikád van... De mielőtt leírnád ezt a számárságot, néhány telefont akarok lebonyolítani. Pénteken bridge van nálam és meg akarom hívni nyolc barátomat.

— Nyolc telefon? — hördülök fel, mint egykor a halálraítéltek a kazamaták mélyéből.

— Igenis, kérlek, nyolc.

— Nem érnél rá egy óra mulva, szívem?

— Nem, szívem.

— És miért, ha szabad tudnom?

— Mert jól ismerlek téged. Neked csattanó kell a humoreszked végére. Ha pedig én nem telefonálok most egy fél óráig, te nem bosszankodnál, ha pedig nem bosszankodol, akkor min mulasson a közönség? Ahogy ezt az előbb oly szépen kifejtetted.

Május elsején

— Na, Isten áldja, Mari néni...

— Hohó, nagyságos úr!... Mi lesz a szemétpénzzel?

— Micsoda? Maga a pénzt szemétnak nevezi?... Nem kap egy vasat se.

Dr. Kajdacsy szakorvos VII. József körút 2

Rendel: 10—4 és 7—8-ig vér-, bőr- és nemibetegeknek

Mondja kedves Intim Szíriusz,

milyen idő várható mostanában?

— Az a hatalmas depresszió, amely Bethlen István tízéves miniszterelnöksége óta az ellenzék maradványaira ereszkedett, a választások közeledtére lassanként eltűnik és felsőbb körökből jövő presszióknak ad helyet. A nagy légnyomás Spanyolországban és Maderában éri el a maximumot. Az Oroszországból jövő hideg dumping-áramlat Franciaország vámmunióellenes hevét erősen le fogja hűteni.

Prognózis: Változó idő várható, főleg az egységspárti képviselők személyének megváltozásával, ellenben az adók, illetékek, OTI-járulékok, házbérek, gáz- és villany-számlák s az autobusz-viteldíjak változatlan fennmaradásával.

Az egyiptomi cigaretta

Egy orvos-előfizetőnk írja:

A napokban egyik híres primadonnánk jelentkezett nálam mint új páciens. Meg akartam kínálni cigarettával, de csak olcsóbbfajta volt nálam, leszalajtottam hát az inasomat egy doboz egyiptomi cigarettáért. Öt perc múlva visszajön és egy doboz Nilus-cigarettát ad át.

— Mit hoztál? — kérdezem. — Hiszen én egyiptomi cigarettát mondtam.

— Kérem, főorvos úr, — feleli — én úgy tudom, hogy a Nilus Egyiptomban van.

„A falusi kislány Pesten“

Hevesi Sándor operettjének főpróbája után kritikusok beszélgetnek az Abbazia-kávéházban. Azt mondja az egyik:

— Tudjátok, mi a különbség Hevesi egyik régebbi darabja és a mostani közt?

— Semmi. Amazon sines áldás, emezen is.

Az Andrássy úti divatüzletben

A Magyar Színház igazgatója beállít Komlós Sándor Andrássy úti úridivatüzletébe és azt mondja:

— Láttá, Komlós úr, a két új spanyol darabunkat?

— Még nem. De én csak a „Túl a rácszon“-t nézem meg.

— Na és a másikat: „Amit az asszonyok akarnak“?

— Azt fejből tudom. Az asszonyok mind azt akarják, hogy a férjük nálam rendeljen elegáns tavaszi öltönyt.

Finom lesz a férfi

bőre, ha szappan-, ecset-, víznélküli borotválkozáshoz **MORISSON borotvakrém**et használ. — Kapható a drogériákban. — Főraktár: KOZMOCHEMIA RT Budapest VII, Hermina út 8/a. sz.

Igazi műélvezet

— Az Operában voltál, édesem? ... És érdekes volt?

— Nagyon! Képzeld, megtudtam, hogy Bokorék válnak.

Megjelent

a „Magasfrekvenciás sugarak a gyógyászatban“ című szakmunka

Írta: Érdy László
232 oldal, 70 kép

Minden szakkérdésre bőséges felvilágosítást nyújt

Kapható a szerzőnél. Ára: 20 pengő

HEGROSAN

magasfrekvenciás készülék

Erőt, egészséget,
gyógyulást biztosít!

Edzzük magunkat!

Frissítsük
vérkeringésünket!

Fokozzuk testünk
ellenálló-
képességét!

Legyen jelszavunk; napfény és villamosság!
Ismerető katalógust küld 1 P bélyeg ellenében

Érdy László

HEGROSAN vezérképveleto
Budapest VIII, Népszínház ucca
53, I. 5. Telefon: J. 363—65

A BORSSZEM JANKÓ RÉBUSZAI

Megfejtése a *Borsszem Jankó* jövő számában. A helyes megfejtők a következő jutalmakban részesülnek:

1.

Sternberg

RÁKÓCZI ÚT 60
Kír. Udvari Hangszergyár
GRAMOFON LEMEZ

2.

1 doboz **DESSERT**

„Cadeau“ csokoládéárugyár rt.
Budapest VI, Izabella u. 88. gyártmánya

3.

Egy nagy művészi fénykép
FOTO KLÁRA
műterméből
V, Erzsébet tér 3. V. em. (Lift)

4.

Egy detektoros **Reich Miklós**
készülék
VI, Vilmoscsá- rádió és gramofon
szár út 45. sz. nagykereskedéséből

5.

3 óriás tubus
„OTO“ fémtisztító
Mindent gyorsabban, tartósabban, szebben
tisztít, fényesít
Főlerakat: ERA MŰVEK V, Katona József u. 31

6.

Egy gobeline-párnaalap fonállal
WEISZ MARISKÁ-tól
V. Lipót körút 22

7.

Egy jumper blúz
FENYVES divatruházából
CALVIN-TÉR 7

8.

Egy darab 13x18 méretű művészi kivitelű kép
H. Kemény Rózsi és Ujvári Margó
fényképészeti műterméből
I, Mészáros ucca 4, III. EM. 1

9.

EGY DARAB MŰVÉSZI FÉNYKÉP
Kis Pál koszos fényképésmester mű-
terméből. VII, Király ucca 51. sz.

10.

Egy darab „**ERA**“ lakkcipő ápoló
Egy darab „szines cipő ápoló“
Egy darab „fekete cipő ápoló“
Főlerakat: Budapest V, Katona József u. 31

11.

Egy üveg **BAEDER** parfüm
FRITZ ZSIGMOND illatszertárából
Rákóczi út 4
Külön manikűr terem. Manikűr 40 fillér

12.

6 darab művészi levelezőlap
BRUNHUBER
udvari és kamarai fény-
képész műterméből, Buda-
pest VIII, Baross ucca 61.

13.

LABORI
fotóművészeti műterme
Budapest Gróf Tisza István ucca 18.
Egy darab 18x24 cm nagyságú
(Cabinet) művészfelvétel

Megfejtők, akik nem előfizetői lapunk-
nak, csakis az alábbi szelvény beküldése
mellett részesülnek jutalomban:

BORSSZEM JANKÓ

május 1-i rejt énszelvé ye

A *Borsszem Jankó* mult számában kö-
zölt rébuszok megfejtése: 1. *Légi harc.*
2. *Riporter.* 3. *Egye meg a fene!* — A

megfejtők közül Szombathelyi Ida, özv. Löwenwirth Jakabné, Nagy Lili, Havelka Margit, Richter Klára, Kiss Ilona, Zombory Kálmán, Fehér Béla, Biró Klári, Révay Eszti, Kertész Károly, Bokor Kató, Gyurits Pál kaptak jutalmat.

Pató Pál úr meg a Mintavásár

— Most, hogy olyan jó verpeléti füstöl a pipámban, semmi kedvem sincs kimozdulni ebből a kényelmes székéből, de hát a Mintavásárt mégis csak muszáj megnézni. Erre még én se mondhatom: „ejh, ráérünk arra még!” — mert az ilyen szép dolog még engem is izgat.

64. évfolyam, 9. (3175.) szám

Felelős szerkesztő és kiadó:

MOLNÁR JENŐ dr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, Mozsár u. 9. Tel.: A.233—24

Laptulajdonos:

Művészeti főmunkatárs:

GÁSPÁR ANTAL

Borsszem Jankó Lapkiadó rt.

Igazgató: **MOLNÁR EMIL**

A BORSSZEM JANKÓ előfizetési árai:

Egész évre	20 pengő — fillér
Félévre	10 pengő 50 fillér
Negyedévre	5 pengő 50 fillér

Biró Miklós nyomdai műintézet rt. nyomása, VII, Rózsa ucca 25.

Felelős: Sándor Zsigmond igazgató

R E Xvillamossági, műipari és lakberendezési
üzlet

V., Dorottya ucca 9

Telefon: 824-94

Csillárok minden stilben és ki-
vitelben. Magyar, német, francia,
angol és japán műipari árúk.**HOMAN** gáztűzhelyek, mérsékelt árak.**KÉRJÜK**t. előfizetőinket, szí-
veskedjenek a „Bors-
szem Jankó“ előfize-
tését megújítani, hogy
lapunkat tovább is
zavartalanul
küldhessük! ●**COTY** PUDER, PARFÓ M
RUZS felülmulhatatlan**Abbazia-Kávéház**

(Oktogon)

Tulajdonos: Steuer Gyula

Cégalapítás: 1869

**Ideg- és ütőérbajból,
rheumából és szexuális
gyöngeség-ből**gyógyulást keresők kérje-
nek ingyenes tájékoztatót az**Elektromágneses
Gyógyintézet-től.**

Bpest VII, Vilma királynő út 11 B

Az

ESTIKURIR*a liberális**polgárság lapja***Mindenki olvassa**

HIRDESSZEN AZ

ARADI KÖZLÖNY-ben!

EGÉSZ ERDÉLY OLVASSA

FREUND
CINKOGRAFIA
VII. THÖKÖLY-ÚT 8 TEL. J.: 426-96

Olvassa a

**MAGYAR
HIRLAP**-ot,a magyar értel-
miség legkitü-
nőbb napilapját